

Устоличење Епископа источноамеричког Г. Г. Иринеја

Стотине верника Српске Православне Цркве, Епархије источноамеричке заједно са јерарсима, свештенством и доброжелатељима из целог света окупило се у Питсбургу 1. октобра пожелевши добродошлицу Његовом Преосвештенству Господину Иринеју, свом новом јерарху и архипастору.

Епископ Иринеј је изабран на мајском заседању Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве као нови Епископ источноамерички, наследивши на тој дужности Његово Преосвештенство Епископа Митрофана, који је на истом заседању изабран за Епископа канадског. Ово је за Епископа Иринеја био повратак кући, пошто је родом из Кливленда, Охајо, од родитеља који су напустили бившу Југославију крајем Другог светског рата. Епископ Иринеј је претходних десет година провео служећи као Епископ Аустралије и Новог Зеланда.

Нови Епископ је представљен својој пастви и прихваћен од исте током посебног чина устоличења, када је уведен у трон, *катедру*, одакле се обратио својој пастви по први пут и благословио је. Овај ипресивни и значајни чин је обављен у питсбуршкој Катедрали Свете Тројице одмах након Свете архијерске Литургије коју је служило девет епископа, бројно свештенство и два ђакона.

Верници су почели да пристижу рано ујутру, у суботу, 1. октобра. Придружили су им се и почасни гости, Њихова Краљевска Височанства, Престолонаследник Александар и Принцеза Катарина Карађорђевић, који су посебно за ову прилику изменили свој унапред утврђени распоред.

Његова екселенција Господин Ђерђ Матковић, амбасадор Републике Србије у Сједињеним Америчким Државама такође је био међу присутним званицама.

Почасни гости су пред улазом у Катедралу традиционално дочекани хлебом и сољу а дочек су уприличила деца у народним ношњама као и чланови културно-уметничког друштва "Талија" из Београда. Њихова Краљевска Височанства су заузела почасна места током богослужења.

У 9:30 многобројно свештенство је предводило улазак у храм, праћени четчевима, ипођаконима и ђаконима, служашчим свештенством као и епископима. Служашчи јерарси на овом историјском догађају, поред новоизабраног Епископа Иринеја, били су: Његово Преосвештенство Господин Лонгин, Епископ новограчанички и средњезападноамерички, Његово Преосвештенство Господин Митрофан, Епископ канадски, Његово Преосвештенство Господин Максим, Епископ западноамерички, Његово Високопреосвештенство Господин Сава, Митрополит питсбуршки Грчке Православне Архијерејске Патријаршије (Цариградска Патријаршија), Његово Високопреосвештенство Господин Георгије, Митрополит Гвинеје и Западне

Африке (Александријска Патријаршија), Његово Високопреосвештенство Господин Николај, Митрополит Румунске Архиепископије у Америци (Румунска Патријаршија), Његово Високопреосвештенство Господин Мелхиседек, Архиепископ питсбуршки и Западне Пенсилваније, (Америчка Православна Црква) Његово Преосвештенство Господин Јован, Епископ Ворчестера и Нове Енглеске (Антиохијска Патријаршија)

По завршетку божанске литургије, Његово Преосвештенство Господин Лонгин је у име Његове Светости Патријарха српског прочитао званични акт Светог Архијереског Сабора о постављењу Његовог Пресовештенства Господина Иринеја у трон епископа Богом-спасаване Епархије источноамеричке и замолио верне да му пожелe добродошлицу и да га приме као свог оца и учитеља, бивајући му одани и послушни као свом јерарху у архипастиру. Епископ Лонгин је увео Епископа Иринеја у трон, *катедру*, а Епископ Иринеј се по први пут обратио својој пастви као њен пастир. Своју беседу је започео сећајући се Мојсија при сусрету са купином која гори а не сагорева, када му је Господ заповедио да се изује јер место на коме стоји је свето. "Сећам се овог одељка јер је место на ком стојимо заиста свето, јер је посвећено у славу Тројичног Бога у овом престоном граду Питсбургу..." Епископ Иринеј се затим захвалио Његовој Светости Патријарху Иринеју и Светом Архијереском Сабору, на указаном му поверењу а затим и свештенству и верницима Митрополије аустралијско-новозеландске, са којима је сарађивао и којима је служио као архипастир претходних десет година.

Епископ Иринеј се затим присетио свих оних који су пре њега били у трону епископа источноамеричких: Његовог Преосвештенства Господина Стефана (Ластавице), Његовог Преосвештенства Господина Др Саве (Вуковића) и Његовог Високопреосвештенства Господина Христофора (Ковачевића) свих блажене успомене, као и Његовог Преосвештенства Господина Др Митрофана, који је служио овој Епархији протеклих 25 година пре него што је изабран за Епископа канадског. Упркос страхопоштовању према задатку у Винограду Господњем који је пред њим, Епископ је завапио: "Ево и ја такође, док ми колена клечају, стојим одлучно на овом светом месту. Ипак, бивајући позван од Господа, Првосвештеника, охрабрен сам вашим молитвеним присуством и подршком са којом сам уведен у овај свети трон на данашњи дан од моје браће архијереја, престолонаследника, свештенства, монаштва и верног народа наше Свете Цркве." Присећајући се беседе Светог Владике Николаја Охридског и Жичког, изговорене у Њујорку 1921. године када је говорио о Христу као крајеугаоном камену који се налази дубоко у души сваког верника, те нагласио: "Тешим се чињеницом да епископски ауторитет поверен Духом Светим у моје несигурне руке, као и епископски жезал који сада чврсто држим, засугрно почивају на крајеугаоном камену, Христу, којег Петар исповеда и на коме Он гради своју Цркву."

Његово Преосвештенство је подсетио сабране да данас многи у свету бивају заведени лажним учењима о Богу и човеку која отуђују људе једне од других и

удаљавају их од једине истините заједнице, пре свега заједнице са Богом а потом и од заједнице са људима, што се даље преноси на расипање породице, брака, и идентитета човека као бића заједнице. "Данас, право значење речи живот је изгубљено и замењено изврнутим социјолошким сенама у којима се наша деца уче да буду самоопредељена и у којима отац и мајка више нису потребни; у којима је брак по Божјој вољи небитан; у којима браћа и сестре више нису саставни део постојања". Особа је у овом свету сведена на индивидуу, која живи само-довољан и усамљен живот, без заједничарења и суделовања у Богом даним талантима живота, потпуно лишени сваке светости и заједнице."

Потом се осврнуо на чињеницу да је, насупротив томе, и сам је дете српске дијаспоре коју зове својим домом, и захвалио Богу што је рођен и узгајан у таквој породици и средини као што је Света Православна вера и традиција Светога Саве. "Заиста се радујем и захваљујем Богу за побожне и честите родитеље од којих сам рођен и који су ме одгајали у Светој православној вери у којој сам и крштен. Јер заиста, под пуноћом пута Светога Саве се тачно подразумева заједница живота Православног хришћанског наслеђа, а никако не запечаћени и изоловани животни пут." Епископ Иринеј је закључио молитвом упућеном Богу да га оснажи и води док брине о повереном му стаду Епархије источноамеричке. (Цео текст приступне беседе се може прочитати на веб-страници Епархије)

Након устоличења, сви присутни су пришли да целивају Часни Крст и приме благослов Епископа Иринеја, искрено му честитајући и желећи свако добро. Сви присутни су на дар добили копију иконе Сабора Срба Светитеља која је осликана у знак сећања на уједињење српских православних епархија у Аустралији као и по молитвеник на српском и енглеском језику који ће их сећати на овај догађај.

Свечаност је настављена свечаним пријемом и трпезом у част Владике Иринеја у величанственој мраморној дворани Карнеги музеја. Бројни чланови хора су на уласку песмом дочекали архијереје певајући "Тон Деспотин", потом химне Сједињених Америчких Држава и Републике Србије те молитву Господњу – Оче наш. Након пријатне трпезе праћене мелодијама класичне музике са галерија дворане, богат програм је започео водитељ, Господин Бранко Терзић. Први говорник је био Преосвештени Владика Лонгин, Епископ новогрчанички и средњезападноамерички, који се осврнуо на призив епископа да буде икона или слика Христа, Доброг Пастира и изразио своје убеђење да ће Владика Иринеј управо то и бити. Истакао је и то да Епархија источноамеричка заслужује баш тако доброг духовног оца и замолио верне епархиоте да приме новог епископа, да га воле, слушају и да се моле за њега јер једино уз Божју помоћ и њихову подршку, епископ може испунити свој призив.

Његово Високопреосвештенство, Архиепископ Румунске Православне Архиепископије у Америци, Господин Николај, изразивши своје честитке и као председавајући Комитета за канонско регионално планирање Сабора Канонских Православних Епископа у Сједињеним Америчким Државама, изразио своје уверење да ће Владика Иринеј бити снажна подршка православном јединству и сарадњи те да ће узети активног учешћа у раду Сабора који започиње своје родовно годишње заседање у Детроиту за два дана.

Преосвештени Владика Митрофан, дугогодишњи Епископ источноамерички и новоустоличени Епископ канадски, рекао је да ће бити кратак будући да су га присутни слушали преко 25 година. Посведочио је да је Епархија источноамеричка једна од најбоље уређених и најбоље организованих епархија у српској дијаспори и позвао Владика Иринеја да је унапређује и надграђује чувајући њено јединство. Такође је поручио Владици Иринеју да увек може да рачуна на помоћ доброг свештенства као и верног народа те обећао да ће као Епископ суседне Епархије канадске, сарађивати са Владиком Иринејем на разним пољима.

Његово Високопреосвештенство Господин Сава, Митрополит питсбуршки Грчке Православне Архиепископије, изразио је своју радост повратку Владике Иринеја у Америку будући да га познаје дуги низ година. Осврнуо се на искуство из Гере, Индијана, где су српска и грчка парохијска црква близу географски али не и у заједничком раду, те изразио наду да ће у будућности узрастати у заједничким активностима.

Подпредседник Епархијског савета Епархије источноамеричке, господин Милан Мркаљ, пожелео је добродошлицу Владици Иринеју у име верног народа Епархије и нагласио како је овај догађај нова прекретница у историји Епархије. У исто време заблагодарио је и Владици Митрофану за благоразумно руковођење Епархијом дуги низ година пожелевши му свако добро у његовој новој служби у Канади. Рекао је и да је данашње литургијско сабрање мноштва јерараха, свештенства и верног народа из различитих традиција и језика, као и мултикултурални приказ игара и песама, показује мноштво аспеката нашег живота у Христу. На крају је обећао молитвену подршку верног народа Епархије Владици Иринеју као нашем путеводитељу ка Царству Божијем.

Потом су уручена два поклона. Господин Милан Мркаљ је уручио Преосвештеном Владици новчани дар у име Епархије намењен за куповину нових епископских одежди по личном избору Владике. Затим је приступила Госпођа Валерија Бачко, кћерка блаженопочившег Митрополита Христофора, и нагласила колико су блиски били Митрополит и Владика Иринеј и како је њихова породица била дирнута доласком Владике Иринеја из далеке Аустралије на сахрану Митрополита Христофора у Чикаго. У то време, породица блаженопочившег Митрополита је желела да поклони Владици Иринеју вунену епископску пелерину која је припадала Митрополиту, као

мали знак пажње и поштовања. Међутим, Владика Иринеј је заблагодарио на дару и објаснио да је неће моћи понети са собом у авион као и да у Аустралији, услед благе климе, такав дар неће моћи користити. Госпођа Валерија је нагласила да је сада, са Владичиним повратком у Америку и повременим свежим данима и Њујорку, управо овај дар добро имати при руци. Владика Иринеј је са великом радошћу прихватио дар и обећао да ће га сходно томе и користити.

Пригодан програм је настављен дивном забавом. Културно-уметничко друштво "Талија" из Београда, планирајући своју турнеју по Сједињеним Америчким Државама и сазнавши за устоличење Владике Иринеја, понудили су могућност да измене свој првобитни план и наступе у част Преосвештеног Владике. Ова изванредна група певача, играча и музичара је посвећена извођењу игара и песама из Србије и других крајева Балкана. Свој наступ су започели величанственом кореографијом, узбудљивом музиком и шароликим ношњама.

Након живог наступа групе "Талија", програм је наставио тенор Џорџ Милош са неколико оперских арија и српских вокалних дела. Њега је на клавиру пратио Ђорђе Нешић. Господин Милош је родом из Аликвипе, Пенсилванија и цркве Светог пророка Илије. Дипломац бостонског Конзерватиорија, презентовао је избор из "Месије" Хандела, Гостија, Вердија и Росинија. Затим је прешао на извођење српских композиција као што су *Јањичар*, *Шумадијо родни крају мој* и *Запевајте песме старе*. Његов наступ је испраћен громогласним аплаузом.

Група "Талија", вративши се у новим ношњама, уз још живахнију песму и игру представила је динамичне Козачке игре. У завршници свог наступа позвали су све присутне, укључујући и Владика Иринеја, да им се придруже у колу којим су закључили свој програм. Мноштво гостију се прикључило свечаном колу које се раширило салом и испунило истинском радошћу све присутне.

На крају, Његово Преосвештенство Владика Иринеј се обратио присутнима захваливши свакоме на исказаној љубави и поршци, рекавши: "Моје срце је препуно и ја сам једноставно остао без речи". Наставио је захваљујући се браћи архијерејима који су га удостојили саслуживања и учешћа у овом дивном догађају, подпредседнику Епархијског савета господину Милану Мркаљу и претходном подпредседнику Радлију Мрвошу за њихов уложени труд око организације овог догађаја, настојатељу катедралне цркве оцу Рајку Косићу, члановима управе као и парохијанима катедралне Цркве Свете Тројице за труд, припрему и пријем гостију који су пристигли на устоличење, групи "Талија", господи Џорџу Милошу и Ђорђу Нешићу за изванредне наступе и свима онима који су учествовали у Светој Литургији, устоличењу као и свечаној трпези.

Епископ Иринеј је објаснио како осећа посебну везу са Светим Николајем Охридским и Жичким, о коме је писао и свој мастер рад. Према његовим речима, иако никада није упознао Светог Владика, он константно осећа његово присуство и вођство, будући да је примио благослов Светог Владике док је још био у мајчиној утроби. И даље тражи и моли Владика да га заступа и води у архипастирској служби. Епископ Иринеј је објаснио да је икона Сабора Срба Светитеља, коју је свако од присутних добио на поклон, осликана у знак сећања на уједињење Српске Православне Цркве у Аустралији и на Новом Зеланду које се одвијало под његовим омофором. Та заједница и јединство је основ бића Цркве, и завештао је да се то јединство чува на нивоу Епархије, Српске православне Цркве, и целе Свете Православне Цркве Христове, онако како је то чувао његов заштитник Свети Иринеј Лионски, један од великих постапостолских отаца и учитеља Цркве. Црква је породица Божија, навео је Епископ Иринеј и заблагодарио Богу за ту породицу, како ону коју је водио у Аустралији тако и за ову којој се сада враћа у Америци.

У завршетку свог обраћања осврнуо се на два изазова: Први је обнова Катедрале Светога Саве у Њујорку која је пострадала у пожару о Васкрсу ове године, а друга је градња четвртог катедралног храма у Вашингтону, како би се успоставило, помена вредно, српско православно присуство у престоници нације. Нагласио де ће оба ова циља захтевати активну подршку не само Срба из та два града већ свих православних Срба у свету.

Дан је приведен крају певањем химне "Достојно јест" у част Пресвете Богородице и приснодјеве Марије. Заиста је дан био достојан сваке славе. Нека би Бог подарио мудрости, снаге и здравља Епископу Иринеју, Божјом милошћу српском православном Епископу источноамеричком, да правилно управља речју истине Божје на сваком месту и у свакој прилици на спасење своје пастве – на многаја љета!

Ис Пола Ети Деспота!